

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเรียกค่าเสียหายของกรมอุทยานแห่งชาติ  
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๕.๔/๑๐๔๔๗ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีเรียกค่าเสียหายจากนายชนะ พรหมเดช สรุปความได้ว่า

(๑) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๑ ได้มีหนังสือ ลับมาก ที่ ตผ ๐๐๑๔ นศ/๐๓๒๑ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอให้พิจารณา ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ กรณีหัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์ภาคใต้ จังหวัดพัทลุง (นายชนะ พรหมเดช) ใช้ลูกจ้างของรัฐไปเป็นคณงานให้บริษัทรับเหมาก่อสร้าง กรมป่าไม้จึงได้มีคำสั่ง ที่ ๕๙๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบ ข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ ซึ่งคณะกรรมการได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ต่ออธิบดีกรมป่าไม้เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๑ โดยมีความเห็นว่า จากการให้ถ้อยคำของบุคคลที่เกี่ยวข้องและการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ไม่มีเหตุให้ชี้ชัดไป ได้นายชนะฯ เป็นผู้เข้าไปดำเนินการก่อสร้างแทนผู้รับเหมาก่อสร้าง หรือได้ใช้หรือสั่งการให้ ลูกจ้างของรัฐจำนวน ๒๐ คน ไปเป็นคณงานทำงานก่อสร้างดังกล่าว และการเบิกจ่ายค่าจ้าง ชั่วโมงรายวันของลูกจ้างสวนพฤกษศาสตร์ภาคใต้ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๓๙ ถึงเมษายน ๒๕๔๐ ก็เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง จึงไม่มีเหตุชี้มูลว่านายชนะฯ ได้กระทำการอันเป็น เหตุให้ทางราชการเสียหาย ซึ่งกรมป่าไม้ได้เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการฯ และได้มี หนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๕.๐๔/๒๕๕๐๖ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ แจ้งผลการวินิจฉัยและส่ง สำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบตามข้อ ๑๗ วรรคสอง ของระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

(๒) กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค ๐๕๓๐.๕/๒๕๕๑๘ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบว่า พฤติการณ์ของนายชนะฯ เป็นการทุจริตทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการเป็นจำนวน ๑,๐๗๘,๓๓๔ บาท ขอให้กรมป่าไม้เรียกให้นายชนะฯ นำเงินมาชำระค่าสินไหมทดแทนโดยด่วน หากนายชนะฯ บิดพลิ้วหรือประวิงเวลาการชำระหนี้ให้ ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป กรมป่าไม้จึงได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๕.๐๔/๑๒๖๓๗ ลงวันที่ ๒๐

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๕/๗๕๖ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

พฤษภาคม ๒๕๔๕ แจ้งให้นายชนะฯ นำเงินมาชดใช้ค่าเสียหายให้แก่กรมป่าไม้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันได้รับหนังสือ นายชนะฯ ได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมและขอให้ระงับการเรียกเงินคืน เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ ซึ่งกองนิติการได้พิจารณาแล้วเสนอความเห็นต่ออธิบดีกรมป่าไม้ว่า กรณีนี้เป็นที่ยุติแล้วให้ถือปฏิบัติตามที่กระทรวงการคลังพิจารณา อธิบดีกรมป่าไม้จึงได้สั่งการให้กองนิติการดำเนินการฟ้องคดีต่อศาล

(๓) กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๗๐๕.๐๓/๒๕๔๗๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๕ แจ้งอัยการจังหวัดพัทลุงเพื่อขอให้จัดอัยการไปว่าต่างฟ้องคดีแพ่งนายชนะฯ ให้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่สำนักงานอัยการจังหวัดพัทลุงพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการบังคับตามคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้ส่งเรื่องต่อไปยังสำนักงานคดีปกครองสงขลา ต่อมาสำนักงานคดีปกครองสงขลา สำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือ ที่ อส ๐๐๔๕/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ ถึงกรมป่าไม้แจ้งว่า กรณีนี้เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินได้ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ หากผู้รับคำสั่งทางปกครองฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองนั้นได้ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ฉะนั้น ตามข้อเท็จจริงจึงยังไม่ถือว่ากรมป่าไม้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่จำเป็นต้องฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งบังคับโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ กรมป่าไม้จึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามนัยมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ

(๔) ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ โอนกิจการ อำนาจหน้าที่บางส่วนของกรมป่าไม้ไปเป็นของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอุทยานแห่งชาติฯ ซึ่งได้รับเรื่องดังกล่าวต่อจากกรมป่าไม้จึงได้พิจารณาเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งและมีความเห็นประกอบประเด็นที่ต้องพิจารณาดังต่อไปนี้

#### (๔.๑) การกระทำของนายชนะฯ เป็นการทุจริตหรือไม่

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๑ จังหวัดนครศรีธรรมราชมีความเห็นว่า การกระทำของนายชนะฯ มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตเข้าข่ายลักษณะความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และได้ส่งเรื่องให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินคดีอาญาต่อนายชนะฯ ซึ่งฝ่ายปฏิบัติการที่ ๒ ส่วนปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีความเห็นสั่งฟ้องนายชนะฯ ตามมาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๖๒ (๑) (๔) ประกอบมาตรา ๙๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการจังหวัดพัทลุงแล้ว ดังนั้น การดำเนินทางอาญาจึงอยู่ในชั้นพนักงานอัยการสำหรับการดำเนินการทางแพ่ง กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานรับฟังได้ว่า พฤติการณ์ของนายชนะฯ เป็นการทุจริตเป็นเหตุให้ราชการเสียหาย

ข้อเท็จจริงจึงเป็นที่ยุติแล้วว่า การกระทำของนายชนะฯ เป็นการทุจริตในหน้าที่ขณะปฏิบัติราชการ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

(๔.๒) การที่นายชนะฯ กระทำการโดยทุจริตเป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐ ได้รับความเสียหายจะถือว่าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ กค ๐๕๓๐.๕/๒๕๙๑๘ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๔ แจ้งผลการพิจารณาแก่กรมป่าไม้ สรุปความได้ว่า พิจารณายานหลักฐาน ตามรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและรายงานการสอบสวนของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๔ เห็นว่า การให้การของพยานบุคคลดังกล่าว กับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๔ เป็นการให้การที่ปราศจากการโน้มน้าวหรือชักจูงใดๆ จึงเป็นข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ แม้ว่าพยานบุคคลจะได้กลับคำให้การในชั้นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายชนะฯ หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์ภาคใต้ ได้ให้ลูกจ้างชั่วคราวรายวันของรัฐจำนวน ๒๐ คนไปทำงานก่อสร้างให้ทางหุ้นส่วนจำกัด บ้านชุมพลก่อสร้าง และขณะเดียวกันได้เบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างดังกล่าวจากสำนักงานป่าไม้จังหวัดพัทลุง ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๓๘ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๔๐ เป็นเงินจำนวน ๑,๐๗๘,๓๓๔ บาท เป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๗ และ มาตรา ๑๖๒ (๑) (๔) แห่งประมวลกฎหมายอาญาอันมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ทั้งนี้ เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในกรณีมีการยกยอกเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำทะลุ (เรื่องเสร็จที่ ๘๕๐/๒๕๔๒)

(๔.๓) คำสั่งเรียกให้นายชนะฯ ชำระค่าสินไหมทดแทนในกรณีดังกล่าว เป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่

การที่กรมป่าไม้ได้เรียกให้นายชนะฯ ชำระค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๑,๐๗๘,๓๓๔ บาท อันเนื่องมาจากการกระทำของนายชนะฯ เป็นการทุจริตซึ่งเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นการกระทำละเมิดที่มีใช้การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ถือเป็นคำสั่งทางปกครอง แต่เป็นหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้นายชนะฯ (ลูกหนี้) ชำระหนี้ หากไม่ชำระหนี้ กรมป่าไม้ (เดิม) ต้องดำเนินการฟ้องคดีต่อศาล ทั้งนี้ เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (เรื่องเสร็จที่ ๓๐๗/๒๕๔๑)

(๔.๔) กรมอุทยานแห่งชาติฯ จะต้องดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลแพ่งหรือ ศาลปกครอง

กรมอุทยานแห่งชาติฯ เห็นว่า การที่กรมป่าไม้ (เดิม) ได้มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้นายชนะฯ ชดใช้ค่าเสียหายนั้น มิใช่เป็นคำสั่งทางปกครอง จึงต้องพิจารณาตาม มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ซึ่งกำหนดให้การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่ง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น กรมอุทยานแห่งชาติฯ (กรมป่าไม้เดิม) จึงต้องดำเนินทางแพ่งเรียกค่าสินไหมทดแทนจากนายชนะฯ

(๔.๕) อายุความและค่าเสียหาย

กรมอุทยานแห่งชาติฯ เห็นว่า นายชนะฯ ได้กระทำอันเป็นการทุจริต กล่าวคือ ได้แสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อให้ได้ซึ่งเงินจำนวน ๑,๐๗๘,๓๓๔ บาท อันเป็นการกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา สิทธิที่จะติดตามเอาทรัพย์สินคืนได้จึงไม่มีกำหนดอายุความตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากเงินต้น นับแต่วันทำละเมิด ดังนั้น กรมป่าไม้ (เดิม) จึงมีสิทธิฟ้องเรียกเงินคืนพร้อมดอกเบี้ยจากนายชนะฯ โดยเรียกเงินคืนจำนวน ๑,๐๗๘,๓๓๔ บาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จากเงินต้นดังกล่าว นับตั้งแต่วันที่ทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ

จากความเห็นข้างต้น กรมอุทยานแห่งชาติฯ ซึ่งไม่เห็นด้วยกับความเห็นสำนักงานคดีปกครองสงขลา จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นดังนี้

(๑) ตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช มีความเห็นตาม (๔.๑) – (๔.๕) ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

(๒) หากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดแนะนำ จะมีวิธีการ หลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ อย่างไรบ้าง เพื่อที่กรมอุทยานแห่งชาติฯ จะได้ปฏิบัติตามและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) แล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การกระทำของนายชนะฯ เป็นการทุจริตหรือไม่ เห็นว่า เป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ไม่อยู่ในฐานะที่จะให้ความเห็นได้

ประเด็นที่สอง หากการกระทำของนายชนะฯ เป็นการทุจริต การที่นายชนะฯ กระทำการโดยทุจริตเป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหาย จะถือว่าเป็นการกระทำความผิดปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ เห็นว่า คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลได้มีแนวคำวินิจฉัยแล้วในคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๑๔/๒๕๔๖<sup>๑</sup> ที่ ๒๙/๒๕๔๖<sup>๒</sup> และที่

<sup>๑</sup>คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๑๔/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบกับพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ระหว่างศาลแพ่งและศาลปกครองกลาง

๓๐/๒๕๔๖<sup>๓</sup> ว่า กรณีเจ้าหน้าที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐโดยทุจริตอันเป็นความผิดทางอาญานั้นถือว่าเจ้าหน้าที่อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นการกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ อันเป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและเป็นคดีละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลดังกล่าว ถือได้ว่าการกระทำโดยทุจริตของนายชนะฯ ที่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายเป็นการกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่

ประเด็นที่สาม คำสั่งที่เรียกให้นายชนะฯ ชำระค่าสินไหมทดแทนเป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่ เห็นว่า เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลได้มีแนวคำวินิจฉัยในประเด็นที่สองแล้วว่าการกระทำโดยทุจริตที่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายเป็นการกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ การที่กรมอุทยานแห่งชาติฯ (กรมป่าไม้ในขณะนั้น) ได้มีหนังสือแจ้งให้นายชนะฯ นำเงินมาชำระค่าสินไหมทดแทนจึงเป็นคำสั่งทางปกครอง ทั้งนี้ ศาลปกครองสูงสุดได้เคยวินิจฉัยประเด็นปัญหานี้ไว้แล้วในคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๕๗/๒๕๔๖<sup>๔</sup>

ประเด็นที่สี่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะต้องดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลแพ่งหรือศาลปกครอง เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยไว้แล้วในประเด็นที่สามว่า การแจ้งให้นายชนะฯ นำเงินมาชำระค่าสินไหมทดแทนเป็นคำสั่งทางปกครองที่เรียกให้ชำระค่าสินไหมทดแทน ดังนั้น เมื่อไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน หน่วยงานของรัฐต้องใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้ตามมาตรา ๕๗<sup>๕</sup> แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ โดยไม่อาจนำคดีไปฟ้องต่อศาลได้ตามแนวคำสั่งศาลปกครองกลาง ที่ ๑๒๒๑/๒๕๔๖<sup>๖</sup>

<sup>๓</sup>คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๒๙/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ระหว่างศาลจังหวัดนนทบุรีและศาลปกครองกลาง

<sup>๔</sup>คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๓๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ระหว่างศาลจังหวัดนนทบุรีและศาลปกครองกลาง

<sup>๕</sup>คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๑๕๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๖ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ระหว่างเทศบาลเมืองหนองคาย ผู้ฟ้องคดี กับนายวีระศักดิ์ พันธนาเหนือ ที่ ๑ นายทวีบุญ อินทราชู ที่ ๒ และนางสาวสุกัญญา สนิทภักดิ์ ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี

<sup>๖</sup>มาตรา ๕๗ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระ โดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

ประเด็นที่ห้า เรื่องอายุความและค่าเสียหาย เห็นว่า อายุความที่หาหรือมาเป็นอายุความในการฟ้องคดีต่อศาล เมื่อได้วินิจฉัยไว้แล้วในประเด็นที่สามว่า การแจ้งให้นายชนะฯ นำเงินมาชำระค่าสินไหมทดแทนเป็นคำสั่งทางปกครองที่เรียกให้ชำระค่าสินไหมทดแทน จึงไม่จำเป็นต้องตอบข้อหาหรือเรื่องอายุความในการฟ้องคดีอีก อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้เคยวินิจฉัยประเด็นเรื่องระยะเวลาในการบังคับทางปกครองเป็นบรรทัดฐานไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๔๙๔/๒๕๔๕<sup>๗</sup>

สำหรับการเรียกดอกเบี้ยนั้น เนื่องจากพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ไม่ได้บัญญัติเรื่องการคำนวณดอกเบี้ยไว้ การคำนวณดอกเบี้ยกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐจึงเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้กระทำละเมิดตกเป็นผู้ผิดนัดมาตั้งแต่เวลาที่ทำการละเมิด และให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดได้ในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยวินิจฉัยปัญหาทำนองเดียวกันนี้เป็นบรรทัดฐานไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๕๖๒/๒๕๔๕<sup>๘</sup>

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๔๗

---

วิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

<sup>๗</sup>คำสั่งศาลปกครองกลาง ที่ ๑๒๒๑/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๖ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ระหว่างกรมการแพทย์ ผู้ฟ้องคดี กับนางสาวหรือนางวิมลรัตน์ หรือสริตา สุนันธารุณ หรือศิริมาศ ที่ ๑ นางสาวสดศรี ปริกูลหรือเจริญพันธ์ ที่ ๒ นางอารีย์ บุณพงษ์สานนท์ หรือทับเกร็ด ที่ ๓ นางสาวบุญทิน จันทรเพ็ญ ที่ ๔ นางสาวสลัศรี อยู่ประคอง ที่ ๕ ผู้ถูกฟ้องคดี

<sup>๘</sup>บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือชอกกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการบังคับทางปกครอง ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ถึงเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ นร ๐๖๐๖/๔๘๑ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๕

<sup>๙</sup>บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกค่าเสียหายกรณีอาวุธปืนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติสูญหาย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๖๐๖/๖๘๑ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๕